

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 8. septembra 2020*

Kazalo

Pravni okvir	4
Evropska socialna listina	4
Listina Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev	4
Listina Evropske unije o temeljnih pravicah	5
Direktiva 2003/88/ES.....	5
Kadrovski predpisi	5
Dejansko stanje.....	7
Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba	7
Predlogi strank in postopek pred Sodiščem	9
Pritožbi	9
Prvi pritožbeni razlog glavne in nasprotne pritožbe Sveta: napačna uporaba prava pri obsegu pristojnosti Splošnega sodišča za preučitev tožbe	10
Prvi del: napačna uporaba prava zaradi neobstoja spremembe opredelitve predmeta tožbe na prvi stopnji	10
– Trditve strank	10
– Presoja Sodišča	10
Drugi del: napačna uporaba prava v zvezi z dopustnostjo in obsegom ugovora nezakonitosti, ki se je uveljavljal na prvi stopnji	11
– Trditve strank	11
– Presoja Sodišča	12

* Jezik postopka: francoščina.

Prvi pritožbeni razlog Komisije in drugi pritožbeni razlog glavne in nasprotne pritožbe Sveta: napačna uporaba prava pri razlagi člena 31(2) Listine in Direktive 2003/88 ter pri ugotovitvi posega v pravico do plačanega letnega dopusta	13
Prva dva dela: napačna uporaba prava v zvezi z možnostjo sklicevanja na direktive zoper institucije Unije in napačna opredelitev obsega pravice do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine v povezavi z Direktivo 2003/88	13
– Trditve strank	13
– Presoja Sodišča	14
Tretji del: napačna uporaba prava v zvezi z naravo in namenom pravice iz člena 31(2) Listine	15
– Trditve strank	15
– Presoja Sodišča	17
Tožba pred Splošnim sodiščem	19
Prvi tožbeni razlog: kršitev posebne narave in namena pravice do letnega dopusta	20
Drugi tožbeni razlog: kršitev splošnega načela enakega obravnavanja	20
Tretji tožbeni razlog: kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj	21
Četrty tožbeni razlog: kršitev pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja	21
Stroški	22

„Pritožba – Javni uslužbenci – Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije – Reforma z dne 1. januarja 2014 – Člen 6 Priloge X – Uradniki in pogodbeni uslužbenci, ki delajo v tretji državi – Nove določbe v zvezi z dodelitvijo dni plačanega letnega dopusta – Ugovor nezakonnosti – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 31(2) – Direktiva 2003/88/ES – Temeljna pravica do plačanega letnega dopusta“

V združenih zadevah C-119/19 P in C-126/19 P,

zaradi pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 14. februarja 2019 oziroma 15. februarja 2019,

Evropska komisija, ki jo zastopajo T. Bohr, G. Gattinara in L. Vernier, agenti,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Francisco Carreras Sequeros, stanujoč v Addis-Abebi (Etiopija),

Mariola de las Heras Ojeda, stanujoča v Ciudadu de Guatemala (Gvatemala),

Olivier Maes, stanujoč v Skopju (Severna Makedonija),

Gabrio Marinozzi, stanujoč v Santo Domingu (Dominikanska republika),

Giacomo Misericchi, stanujoč v Islamabadu (Pakistan),

Marc Thieme Groen, stanujoč v Kampali (Uganda),

ki jih zastopata S. Orlandi in T. Martin, odvetnika,

tožeče stranke na prvi stopnji,

Evropski parlament, ki ga zastopajo O. Caisou-Rousseau, J. Steele in E. Taneva, agenti,

Svet Evropske unije, ki ga zastopata M. Bauer in R. Meyer, agenta,

intervenienta na prvi stopnji (C-119/19 P),

in

Svet Evropske unije, ki ga zastopata M. Bauer in R. Meyer, agenta,

pritožnik,

druge stranke v postopku so

Francisco Carreras Sequeros, stanujoč v Addis-Abebi,

Mariola de las Heras Ojeda, stanujoča v Ciudadu de Guatemala,

Olivier Maes, stanujoč v Skopju,

Gabrio Marinozzi, stanujoč v Santo Domingu,

Giacomo Misericchi, stanujoč v Islamabadu,

Marc Thieme Groen, stanujoč v Kampali,

ki jih zastopata S. Orlandi in T. Martin, odvetnika,

tožeče stranke na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopajo G. Gattinara, T. Bohr in L. Vernier, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

Evropski parlament, ki ga zastopajo O. Caisou-Rousseau, J. Steele in E. Taneva, agenti,

intervenient na prvi stopnji (C-126/19 P),

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, predsednik senata, A. Prechal, predsednica senata, S. Rodin, predsednik senata, L. S. Rossi (poročevalka), predsednica senata, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, A. Kumin, N. Jääskinen in N. Wahl, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. februarja 2020,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 26. marca 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija in Svet Evropske unije s pritožbama predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 4. decembra 2018, Carreras Sequeros in drugi/Komisija (T-518/16, EU:T:2018:873; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to razglasilo ničnost sklepov Komisije, s katerimi je bilo tožečim strankam na prvi stopnji, in sicer Franciscu Carrerasu Sequerosu, Marioli de las Heras Ojeda, Olivierju Maesu, Gabrijju Marinozziju, Giacomu Miserocchiju in Marcu Thiemeju Groenu (v nadaljevanju skupaj: Carreras Sequeros in drugi), ki so vsi uradniki ali pogodbeni uslužbenci Komisije, določeno število dni letnega dopusta za leto 2014 (v nadaljevanju: sporne odločbe).

Pravni okvir

Evropska socialna listina

- 2 Evropska socialna listina, podpisana 18. oktobra 1961 v Torinu v okviru Sveta Evrope in spremenjena 3. maja 1996 v Strasbourgu, je začela veljati leta 1999. Vse države članice so pogodbenice te listine, saj so k njej pristopile v njeni izvorni različici, v njeni spremenjeni različici ali v obeh njenih različicah.
- 3 Člen 2 Evropske socialne listine v svoji spremenjeni različici določa:

„Da bi zagotavljale učinkovito uresničevanje pravice do pravičnih pogojev dela, se pogodbenice zavezujejo, da [...] določijo najmanj štiritedenski plačani letni dopust [...]“

Listina Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev

- 4 Točka 8 Listine Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev, ki je bila sprejeta na sestanku Sveta Evropske unije, ki je potekal 9. decembra 1989 v Strasbourgu, določa:

„Vsak delavec v Evropski skupnosti ima pravico do tedenskega počitka in plačanega letnega dopusta, katerega dolžino je treba progresivno usklajevati s prakso držav.“

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah

- 5 Člen 31 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), naslovljen „Pošteni in pravični delovni pogoji“, določa:

„1. Vsak delavec ima pravico do zdravih in varnih delovnih pogojev ter delovnih pogojev, ki spoštujejo njegovo dostojanstvo.

2. Vsak delavec ima pravico do omejenega delovnega časa, dnevnega in tedenskega počitka ter plačanega letnega dopusta.“

Direktiva 2003/88/ES

- 6 Člen 1 Direktive 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381), naslovljen „Namen in področje uporabe“, določa:

„1. Ta direktiva določa minimalne varnostne in zdravstvene zahteve pri organizaciji delovnega časa.

2. Ta direktiva se uporablja za:

(a) minimalni čas [...] letnega dopusta [...]

[...]“

- 7 Člen 7 Direktive 2003/88, naslovljen „Letni dopust“, določa:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vsakemu delavcu zagotovijo pravico do plačanega letnega dopusta najmanj štirih tednov, v skladu s pogoji za upravičenost in dodelitev letnega dopusta, ki jih določa nacionalna zakonodaja in/ali praksa.

2. Minimalnega plačanega letnega dopusta ni mogoče nadomestiti z denarnim nadomestilom, razen v primeru prenehanja delovnega razmerja.“

- 8 Člen 14 te direktive, naslovljen „Posebne določbe Skupnosti“, določa:

„Ta direktiva se ne uporablja, kadar drugi instrumenti Skupnosti vsebujejo posebne zahteve glede organizacije delovnega časa določenih poklicev ali poklicnih dejavnosti.“

- 9 Člen 23 navedene direktive, naslovljen „Raven varstva“, določa:

„Brez poseganja v pravico držav članic, da glede na spreminjajoče se okoliščine razvijajo drugačne zakonske, podzakonske ali pogodbene določbe na področju delovnega časa, če pri tem spoštujejo minimalne zahteve, predvidene v tej direktivi, izvajanje te direktive ni veljavna podlaga za zniževanje splošne ravni varovanja delavcev.“

Kadrovski predpisi

- 10 Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi) so bili sprejeti z Uredbo Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev teh skupnosti

ter posebnih ukrepov, ki se začasno uporabljajo za uradnike Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 2, str. 5), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) št. 1023/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 (UL 2013, L 287, str. 15).

- 11 Člen 1e(2) Kadrovskih predpisov, ki je med splošnimi pravili teh predpisov in ki se v skladu s členom 80(4) Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljevanju: PZDU) po analogiji uporablja za pogodbene uslužbenke, določa:

„Aktivno zaposlenim uradnikom se zagotovijo delovni pogoji, skladni z ustreznimi standardi zdravja in varnosti, ki morajo biti vsaj enakovredni minimalnim zahtevam, veljavnim v skladu z ukrepi, sprejetimi na teh področjih na podlagi Pogodb.“

- 12 Člen 57, prvi odstavek, Kadrovskih predpisov, ki se v skladu s členoma 16 in 91 PZDU po analogiji uporablja za pogodbene uslužbenke, tako določa:

„Uradniki imajo pravico do letnega dopusta, ki traja najmanj štiriindvajset in največ trideset delovnih dni v koledarskem letu, skladno s pravili, ki jih po posvetovanju z odborom za kadrovske predpise v medsebojnem soglasju določijo organi za imenovanja institucij Unije.“

- 13 V Prilogi X h Kadrovskim predpisom so navedene posebne in izjemne določbe, ki se uporabljajo za uradnike, ki delajo v tretjih državah. Na podlagi člena 118 PZDU se nekatere od teh določb smiselno uporabljajo za pogodbene uslužbenke, ki so v enakem položaju. Tako je v primeru člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom.

- 14 Člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom je v različici, ki je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 1023/2013, v zvezi z osebjem, ki je napoteno v tretjo državo, določal:

„Uradnik ima v koledarskem letu pravico do treh delovnih dni in pol letnega dopusta za vsak mesec dela.“

- 15 V uvodni izjavi 27 Uredbe št. 1023/2013 je navedeno:

„Primerno je posodobiti delovne pogoje za osebje, zaposleno v tretjih državah, in povečati njihovo stroškovno učinkovitost ter hkrati varčevati pri stroških. Treba bi bilo prilagoditi upravičenost do letnega dopusta in predvideti možnost vključitve širše palete meril za določitev dodatka za življenjske razmere, pri tem pa ne ogroziti splošnega cilja varčevanja pri stroških. Pregledati bi bilo treba pogoje za odobritev dodatka za namestitvev, da bi se bolj upoštevale lokalne razmere in zmanjšalo upravno breme.“

- 16 Odkar je 1. januarja 2014 začel veljati člen 1, točka 70(a), Uredbe št. 1023/2013, člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom (v nadaljevanju: novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom) v zvezi z uradniki, ki delajo v tretji državi, določa:

„Uradnik ima v koledarskem letu pravico do dveh delovnih dni letnega dopusta za vsak mesec dela.

Ne glede na prvi odstavek tega člena imajo uradniki, ki že delajo v tretji državi na dan 1. januarja 2014 pravico do:

- treh delovnih dni od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2014;
- dveh delovnih dni in pol od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2015.“

Dejansko stanje

- 17 Dejansko stanje je bilo predstavljeno v točkah od 1 do 8 izpodbijane sodbe. Za potrebe tega postopka ga je mogoče povzeti, kot sledi.
- 18 Carreras Sequeros in drugi so uradniki oziroma pogodbeni uslužbenci Komisije. Vsi so bili napoteni na delo v tretje države, in sicer že pred 1. januarjem 2014.
- 19 Osební spisi Carrerasa Sequerosa in drugih so bili posodobljeni zaradi upoštevanja novega člena 6, drugi odstavek, prva alineja, Priloge X h Kadrovskim predpisom, zadnjenavedenim pa je bilo tako dodeljenih 36 delovnih dni letnega dopusta za leto 2014 v primerjavi z 42 za prejšnje leto.
- 20 Carreras Sequeros in drugi so med 17. februarjem in 13. marcem 2014 vložili pritožbe. Organ za imenovanja oziroma organ, pristojen za sklepanje pogodb o zaposlitvi, je te pritožbe zavrnil z odločbami z dne 23. maja 2014, ki so bile vse napisane enako.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 21 Carreras Sequeros in drugi so v tožbi pred Splošnim sodiščem v okviru prvega tožbenega predloga predlagali, naj se ugotovi nezakonitost novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, v okviru drugega tožbenega predloga pa, naj se sporne odločbe, s katerimi je bil njihov letni dopust skrajšan „od [leta] 2014“, razglasijo za nične.
- 22 Carreras Sequeros in drugi so v utemeljitev tožbe navedli štiri tožbene razloge, ki so se nanašali na kršitev posebne narave in namena pravice do letnega dopusta, splošnega načela enakega obravnavanja, načela varstva legitimnih pričakovanj, oziroma pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja.
- 23 Splošne sodišče je pred začetkom njihove preučitve, prvič, v točkah od 24 do 26 izpodbijane sodbe pojasnilo, da je predmet tožbe določitev pravice do letnega dopusta Carrerasa Sequerosa in drugih le za leto 2014 in da se je v okviru te tožbe uveljavljala nezakonitost člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom.
- 24 Drugič, Splošno sodišče je v točkah od 27 do 39 izpodbijane sodbe presodilo obseg in dopustnost ugovora nezakonitosti, ki so ga uveljavljali Carreras Sequeros in drugi. V zvezi s tem je Splošno sodišče, potem ko je opozorilo na svojo sodno prakso, v točki 35 te sodbe odločilo, da je treba „[g]lede na vez, ki povezuje prehodne določbe z dokončnimi določbami, glede na to, da prve nimajo nobenega razloga za obstoj brez drugih, in glede na to, da pristojni organ nima nobenega manevrskega prostora, [...] v tej zadevi ugotoviti, da obstaja neposredna pravna povezava med [spornimi] odločbami in novim členom 6, prvi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom ter da ga je, ker je ta prvi odstavek rezultat novega člena 6, drugi odstavek, prva alineja, Priloge X h Kadrovskim predpisom, mogoče vsaj posredno uporabiti za navedene odločbe, ker je bil pomemben za njihovo sprejetje, ker v bistvu temeljijo na njem, čeprav formalno ni bil pravna podlaga zanje“. Zato so v skladu s točko 36 navedene sodbe „[sporne] odločbe v zvezi s [Carrerasom Sequerosom in drugimi] pomenile prvo uporabo novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, česar posledica je, da so od leta 2016 upravičeni samo še do 24 dni dopusta“.
- 25 Splošno sodišče je v točki 39 izpodbijane sodbe preučitev obsega in dopustnosti ugovora nezakonitosti sklenilo s presojo, da „čeprav [sporne] odločbe formalno temeljijo na prehodni določbi, ki se nanaša samo na leto 2014 in ki je v prvi alineji drugega odstavka novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, lahko [Carreras Sequeros in drugi] izjemoma izpodbijajo tudi nezakonitost dokončne ureditve letnega dopusta, določenega v prvem odstavku navedenega člena“.

- 26 Splošno sodišče je nato preučilo prvi tožbeni razlog Carrerasa Sequerosa in drugih glede kršitve posebne narave in namena pravice do letnega dopusta ter v točki 113 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bil ta razlog utemeljen. Zato je tožbi Carrerasa Sequerosa in drugih, ne da bi preučilo njihove druge tožbene razloge, ugodilo.
- 27 Splošno sodišče je za to ugotovitev v točkah od 60 do 70 izpodbijane sodbe preverilo, prvič, ali je bilo, kot trdijo Carreras Sequeros in drugi, Direktivo 2003/88 mogoče uveljavljati proti zakonodajalcu Unije. V točki 61 navedene sodbe je na podlagi ugotovitve, da direktiva ne zavezuje institucij Unije, navedlo tri primere, v katerih bi te institucije vendarle morale upoštevati direktive. Preučilo je zlasti, ali je bilo Direktivo 2003/88 mogoče uveljavljati proti zakonodajalcu Unije, ker je v njej izražena temeljna pravica, v tem primeru pravica do letnega dopusta, zagotovljena s členom 31(2) Listine.
- 28 Splošno sodišče je na podlagi pojasnil predsedstva Konvencije k Listini o temeljnih pravicah (UL 2007, C 303, str. 17) v točkah 69 in 70 izpodbijane sodbe ugotovilo, da „je Direktiva 2003/88 konkreten izraz načela, določenega v členu 31(2) Listine [...], [zato] zakonodajalec, ki mora upoštevati ta člen, ki ima enako vrednost kot Pogodbe, ni mogel prezreti vsebine navedene direktive“, zaradi česar se novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom ne bi smel uporabiti, če „bi se izkazal za nezdržljiv s pravico do letnega dopusta, katere narava in namen izhajata iz člena 31(2) Listine v povezavi z Direktivo 2003/88“.
- 29 Drugič, Splošno sodišče je s tem, da je v točkah od 72 do 96 navedene sodbe preverilo, ali novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom posega v pravico do letnega dopusta, upoštevalo vsebino določb Direktive 2003/88 in cilj, ki mu ta sledi. V točkah 88 in 89 te sodbe je presodilo, da je namen pravice do letnega dopusta iz člena 31(2) Listine po njeni naravi načeloma spodbujati izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev delavcev, in da okoliščina, da število dni letnega dopusta, določeno z novim členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, ostaja višje od minimuma, ki se zahteva s členom 7 Direktive 2003/88, ne zadostuje – kot to trdi Komisija – za ugotovitev, da ta novi člen ne posega v pravico do letnega dopusta.
- 30 Nasprotno, Splošno sodišče je v točkah od 90 do 96 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da občutnega skrajšanja trajanja dopusta uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretjih državah, in sicer z 42 dni na 24 dni v treh letih, ni mogoče šteti za združljivo z načelom, katerega namen je spodbujati izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev zainteresiranih oseb, ter da obseg tako izvedenega zmanjšanja ni ublažen z drugimi določbami Kadrovskih predpisov in njihovih prilog, ki so okvir, v katerega je umeščen novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom. Splošno sodišče je namreč za te določbe presodilo, da bodisi niso upoštevne bodisi niso zadostne oziroma da so postranske, da bi lahko bile protiutež za zmanjšanje števila dni letnega dopusta, ki izhaja iz novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom.
- 31 Tretjič, Splošno sodišče je preverilo, ali bi bil lahko tako ugotovljen poseg v pravico do letnega dopusta ustrezno utemeljen, kar je po preučitvi v točkah od 98 do 112 izpodbijane sodbe izključilo.
- 32 Splošno sodišče je v točkah 109 in 110 navedene sodbe zlasti ugotovilo, da se ne zdi, da bi zakonodajalec Unije s skrajšanjem letnega dopusta na 24 delovnih dni od leta 2016 upošteval okoliščino, da so uradniki in uslužbenci, ki delajo v Uniji glede na svojo starost in naziv upravičeni do 30 delovnih dni dopusta, niti da bi ta zakonodajalec preučil, ali besedilo člena 8, prvi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom kot tako vsem uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretjih državah in ki so v zelo težkem položaju, zagotavlja zadostno varovanje zdravja in varnosti, čeprav je lahko na podlagi te določbe dopust za počitek le izjema in mora biti prej odobren s posebnim in obrazloženim sklepom.

33 Splošno sodišče je zato v točki 112 izpodbijane sodbe menilo, da zakonodajalec Unije ni preveril, ali novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom ne pomeni pretiranega posega v pravico uradnikov in uslužbencev, ki delajo v tretjih državah, do letnega dopusta. Zato je menilo, da se Komisija pri sprejetju spornih odločb ni mogla veljavno opreti na novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

34 V zadevi C-119/19 P Komisija Sodišču predlaga, naj razveljavi izpodbijano sodbo, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, da to odloči o drugem, tretjem in četrtem tožbenem razlogu, ki so bili navedeni na prvi stopnji, in pridrži odločitev o stroških.

35 V zadevi C-126/19 P Svet Sodišču predlaga, naj pritožbi ugodi, zadevo obravnava in tožbo na prvi stopnji zavrne kot neutemeljeno ter Carrerasu Sequerosu in drugim naloži plačilo stroškov, ki jih je imel Svet v okviru tega postopka.

36 Carreras Sequeros in drugi Sodišču predlagajo, naj pritožbi zavrne ter Komisiji in Svetu naloži plačilo stroškov.

37 Evropski parlament, intervenient na prvi stopnji, Sodišču predlaga, naj Sodišče pritožbama ugodi.

38 Predsednik Sodišča je v skladu s členom 54(2) Poslovnika Sodišča 12. marca 2019 odločil, da zadevi C-119/19 P in C-126/19 P združi za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe.

39 Komisija in Svet sta v skladu s členom 133(1) in (2) Poslovnika, ki se uporablja za pritožbo v skladu s členom 190(1) navedenega poslovnika, predlagala, naj se pritožbi obravnavata po hitrem postopku.

40 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 12. marca 2019 ta predloga zavrnil. Niti razlog domnevne pravne negotovosti, povezane z novim členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, ki naj bi izhajal iz izpodbijane sodbe, niti razlog glede števila uradnikov, na katere naj bi se nanašale posledice, ki jih je treba izpeljati iz navedene sodbe, namreč ne moreta pomeniti izjemnih okoliščin, ki bi upravičile, da se zadeva obravnava po hitrem postopku (glej v tem smislu sklep z dne 7. aprila 2016, Svet/Front Polisario, C-104/16 P, neobjavljen, EU:C:2016:232, točka 7 in navedena sodna praksa). Enako presojo je treba opraviti glede upravnih nevršečnosti v zvezi z upravljanjem osebja v delegaciji v tretjih državah, na katere se Komisija prav tako sklicuje v utemeljitev svojega predloga.

41 Predsednik Sodišča pa je glede na pomembnost zadev C-119/19 P in C-126/19 P za Unijo in njene institucije na podlagi člena 53(3) Poslovnika odločil, da se ti zadevi obravnavata prednostno.

42 Svet je 30. aprila 2019 v zadevi C-119/19 P vložil nasprotno pritožbo.

43 Carreras Sequeros in drugi predlagajo, naj se ta nasprotna pritožba zavrne in Svetu naloži plačilo stroškov.

44 Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) je 20. maja 2019 vložila predlog za intervencijo v zadevi C-119/19 P v podporo predlogom Komisije.

45 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 29. julija 2019, Komisija/Carreras Sequeros in drugi (C-119/19 P, neobjavljen, EU:C:2019:658), ta predlog zavrnil.

Pritožbi

46 Pritožbi v bistvu temeljita na treh pritožbenih razlogih.

Prvi pritožbeni razlog glavne in nasprotne pritožbe Sveta: napačna uporaba prava pri obsegu pristojnosti Splošnega sodišča za preučitev tožbe

47 Ta pritožbeni razlog ima dva dela.

Prvi del: napačna uporaba prava zaradi neobstoja spremembe opredelitve predmeta tožbe na prvi stopnji

– *Trditve strank*

48 Svet, ki se mu Komisija pridružuje v svojih odgovorih na glavno in nasprotno pritožbo Sveta, meni, da je Splošno sodišče v točki 26 izpodbijane sodbe in v izreku te sodbe napačno odločilo, da s spornimi odločbami ni bilo določeno število dni letnega dopusta za leto 2014 v skladu z novim členom 6, drugi odstavek, prva alineja, Priloge X h Kadrovskim predpisom, temveč zmanjšanje števila dni letnega dopusta.

49 Po mnenju Sveta pa bi moralo Splošno sodišče pravilno opredeliti predmet tožbe, za kar je pristojno. Neobstoj take spremembe opredelitve predmeta tožbe naj bi imel po mnenju Sveta dve škodljivi posledici.

50 Na eni strani naj bi to Splošno sodišče pripeljalo do tega, da je Komisiji naložilo, naj ponovno določi število dni letnega dopusta, do katerega naj bi imeli Carreras Sequeros in drugi pravico pred spremembo Kadrovskih predpisov. Vendar Svet s sklicevanjem med drugim na sklep z dne 26. oktobra 1995, Pevasa in Inpesca/Komisija (C-199/94 P in C-200/94 P, EU:C:1995:360, točka 24), opozarja, da sodišče Unije ni pristojno za izdajo odredb upravi ali naložitev posebne izvršitve svoje sodbe. Poleg tega naj ne bi več obstajala pravna podlaga, ki bi Komisiji dopuščala sprejetje ukrepov, potrebnih za izvršitev izreka izpodbijane sodbe, saj je bil člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom v različici pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 1023/2013 s to uredbo razveljavljen.

51 Svet na drugi strani trdi, da razglasitev ničnosti spornih odločb o „zmanjšanju“ števila dni letnega dopusta za leto 2014 spreminja število dni dopusta, ki se jih mora zagotoviti zadevnim uradnikom in uslužbencem, in s tem samo vsebino spornih odločb. Z izpodbijano sodbo naj bi bile torej odločbe, s katerimi je število dni letnega dopusta, do katerih so upravičeni Carreras Sequeros in drugi, določeno na 36, nadomeščene z drugimi odločbami, s katerimi je to število za leto 2014 določeno na 42. Splošno sodišče naj bi tako spremenilo sporne odločbe in s tem prekoračilo svoje pristojnosti.

52 Carreras Sequeros in drugi trditve Sveta izpodbijajo.

– *Presoja Sodišča*

53 Opozoriti je treba, da je Splošno sodišče v točki 25 izpodbijane sodbe predmet drugega tožbenega predloga Carrerasa Sequerosa in drugih sicer povzelo tako, da se nanaša na razglasitev ničnosti spornih odločb, s katerimi je prišlo do „zmanjšanja“ njihove pravice do letnega dopusta od leta 2014, vendar je iz točke 27 navedene sodbe med drugim razvidno, da je Splošno sodišče sporne odločbe opredelilo, kot da je z njimi „zgolj določeno število dni letnega dopusta za leto 2014“. Svet torej vsaj deloma napačno razume obrazložitev izpodbijane sodbe.

54 Poleg tega okoliščina, da je bila v točki 1 izreka izpodbijane sodbe razglašena ničnost navedenih odločb „o zmanjšanju“ števila dni letnega dopusta Carrerasa Sequerosa in drugih za leto 2014, nikakor ne pomeni, da Splošno sodišče z morebitno formalno nepravilnostjo tega izraza ni upoštevalo predmeta spora, ki mu je bil predložen, ali da je Komisiji odredilo posebno izvršitev izpodbijane sodbe.

- 55 Glede predmeta spora je treba namreč na eni strani navesti, da Svet ne izpodbija ugotovitve Splošnega sodišča iz točk 32 in 33 izpodbijane sodbe, v skladu s katero v bistvu pristojni organ nima nobenega manevrskega prostora za določanje števila dni letnega dopusta po začetku veljavnosti novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, 1. januarja 2014, kar je za Carrerasa Sequerosa in druge pomenilo, da je bil njihov letni dopust za leto 2014 na podlagi novega člena 6, drugi odstavek, prva alinea, Priloge X h Kadrovskim predpisom skrajšan za šest dni v primerjavi z letnim dopustom za leto 2013.
- 56 Na drugi strani je treba v zvezi s trditvijo Sveta, da je Splošno sodišče prekoračilo svoje pristojnosti, ker naj bi Komisiji naložilo odredbe o načinih izvršitve izpodbijane sodbe, opozoriti, da kadar Splošno sodišče akt institucije razglasi za ničn, mora ta institucija v skladu s členom 266 PDEU sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Splošnega sodišča.
- 57 Vendar v členu 266 TFUE ni natančno določena narava ukrepov, ki jih mora zadevna institucija sprejeti za tako izvršitev, zato jih mora določiti ta institucija (glej v tem smislu sodbo z dne 14. junija 2016, Komisija/McBride in drugi, C-361/14 P, EU:C:2016:434, točki 52 in 53). Poleg tega člen 266 PDEU institucijo, katere akt je bil razglašen za ničn, zavezuje samo v mejah tistega, kar je potrebno za zagotovitev izvršitve ničnostne sodbe (sodba z dne 6. marca 2003, Interporc/Komisija, C-41/00 P, EU:C:2003:125, točka 30).
- 58 V nasprotju s tem, kar trdi Svet, pa iz izpodbijane sodbe nikakor ne izhaja, da bi Splošno sodišče z razglasitvijo ničnosti spornih odločb Komisiji v nasprotju s členom 266 PDEU naložilo, naj te odločbe nadomesti z novimi, s katerimi bi bilo Carrerasu Sequerosu in drugim za leto 2014 zagotovljeno število dni letnega dopusta, do katerega so bili upravičeni pred spremembo Kadrovskih predpisov, uvedeno z Uredbo št. 1023/2013.
- 59 Poleg tega se je Splošno sodišče omejilo na razglasitev ničnosti spornih odločb, zato mu ni mogoče očitati, da jih je spremenilo.
- 60 Poleg tega je iz pisanj Komisije ter Carrerasa Sequerosa in drugih razvidno, da je ta institucija, ne da bi to vplivalo na ta postopek s pritožbo, opredelila več načinov izvršitve izpodbijane sodbe, med njimi morebitno denarno nadomestilo Carrerasu Sequerosu in drugim.
- 61 Iz tega izhaja, da je treba prvi del prvega pritožbenega razloga glavne in nasprotne pritožbe Sveta zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del: napačna uporaba prava v zvezi z dopustnostjo in obsegom ugovora nezakonnosti, ki se je uveljavljal na prvi stopnji

– *Trditve strank*

- 62 Svet, ki ga podpirata Komisija in Parlament, Splošnemu sodišču očita, da je kršilo obseg svoje pristojnosti, ker je za dopusten razglasilo ugovor nezakonnosti, ki so ga uveljavljali Carreras Sequeros in drugi, ki se je nanašal na celotno ureditev letnega dopusta iz novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, vključno z njenim zaključnim obdobjem, ki velja od leta 2016, in ne le na določbo, uvedeno s spornimi odločbami, to je na novi člen 6, drugi odstavek, prva alinea, navedene priloge h Kadrovskim predpisom.
- 63 Po mnenju Sveta bi se lahko ugovor nezakonnosti, ker so bile sporne odločbe sprejete na podlagi člena 6, drugi odstavek, prva alinea, Priloge X h Kadrovskim predpisom, nanašal le na to določbo, saj Komisija v obravnavani zadevi ni niti neposredno niti posredno uporabila člena 6, prvi odstavek, navedene priloge X.

- 64 Svet v zvezi s tem navaja, da neuporaba člena 6, prvi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom, ki velja od 1. januarja 2016, ne more vplivati na zakonitost spornih odločb, ki določajo število dni letnega dopusta za leto 2014 in ki so predmet ničnostne tožbe. Okoliščina, da se neka določba hipotetično lahko uporabi za uradnika, naj ne bi upravičila tega, da lahko zadnjenavedeni njeno zakonitost izpodbija na podlagi člena 277 PDEU, sicer bi bilo eni stranki omogočeno, da s katerim koli pravnim sredstvom izpodbija uporabo katerega koli splošnega akta, kar naj bi bilo s sodno prakso prepovedano. Splošno sodišče naj bi tako napačno uporabilo sodno prakso v zvezi z dopustnostjo in obsegom ugovora nezakonnosti, kakor je bila sicer pravilno navedena v točkah 30 in 31 izpodbijane sodbe.
- 65 Carreras Sequeros in drugi menijo, da je treba trditve Sveta zavrniti.

– *Presoja Sodišča*

- 66 Na podlagi člena 277 PDEU lahko vsaka stranka v sporu, v katerem gre za pravni akt, ki se splošno uporablja in ga je sprejela institucija, organ, urad ali agencija Unije, pred Sodiščem Evropske unije uveljavlja, da se ta akt iz razlogov, navedenih v drugem odstavku člena 263 PDEU, ne uporablja.
- 67 Ta določba je izraz splošnega načela, v skladu s katerim ima vsaka stranka pravico, da za dosego razglasitve ničnosti odločbe, ki je na njo naslovljena, posredno izpodbija veljavnost splošnih aktov, ki so podlaga take odločbe (glej v tem smislu sodbi z dne 6. marca 1979, Simmenthal/Komisija, 92/78, EU:C:1979:53, str. 777, točka 39, in z dne 19. januarja 1984, Andersen in drugi/Parlament, 262/80, EU:C:1984:18, točka 6).
- 68 Ker cilj člena 277 PDEU ni omogočiti stranki, da s katerim koli pravnim sredstvom izpodbija uporabo katerega koli splošnega akta, se mora akt, katerega nezakonnost se uveljavlja, neposredno ali posredno uporabljati za zadevo, ki je predmet tožbe (glej v tem smislu sodbo z dne 13. julija 1966, Italija/Svet in Komisija, 32/65, EU:C:1966:42, točki 563 in 594).
- 69 Tako je Sodišče v primeru ničnostnih tožb, vloženih zoper posamične odločbe, priznalo, da so lahko določbe splošnega akta, ki so podlaga za navedene odločbe (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 28. oktobra 1981, Krupp Stahl/Komisija, 275/80 in 24/81, EU:C:1981:247, točka 32, in z dne 11. julija 1985, Salerno in drugi/Komisija in Svet, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 in 10/84, neobjavljena, EU:C:1985:318, točka 36) ali imajo neposredno pravno povezavo s takimi odločbami, utemeljeno predmet ugovora nezakonnosti (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 31. marca 1965, Macchiorlati Dalmás/Haute Autorité, 21/64, EU:C:1965:30, str. 227 in 245; z dne 9. septembra 2003, Kik/UUNT, C-361/01 P, EU:C:2003:434, točka 76, in z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točka 237).
- 70 Nasprotno pa je Sodišče razsodilo, da ugovor nezakonnosti zoper splošni akt, za katerega izpodbijana posamična odločba ni izvedbeni ukrep, ni dopusten (glej v tem smislu sodbo z dne 5. oktobra 2000, Svet/Chvatal in drugi, C-432/98 P in C-433/98 P, EU:C:2000:545, točka 33).
- 71 Svet v obravnavani zadevi trdi, da je Splošno sodišče v točki 35 izpodbijane sodbe na eni strani razmerje, ki obstaja med spornimi odločbami in novim členom 6, prvi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom, napačno opredelilo kot „neposredno pravno povezavo“, in da je na drugi strani napačno ugotovilo, da je ta prvi odstavek, ker je posledica novega člena 6, drugi odstavek, prva alineja, navedene priloge, mogoče vsaj posredno uporabiti za navedene odločbe.
- 72 Teh trditev ni mogoče sprejeti.

- 73 Ni namreč sporno, da sporne odločbe temeljijo na novem členu 6, drugi odstavek, prva alineja, Priloge X h Kadrovskim predpisom, ki je le prehodna določba, ki vzpostavlja postopni prehod k dokončni ureditvi letnega dopusta, uvedeni s prvim odstavkom tega člena, zlasti zato, da se preprečijo ali zmanjšajo učinki nenadne spremembe prejšnje ureditve za zadevne člane osebja, kot so Carreras Sequeros in drugi, ki so 1. januarja 2014 že delali v tretji državi.
- 74 Ker je bistvo prehodnega obdobja organizirati postopen prehod z ene ureditve na drugo, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 34 izpodbijane sodbe, je zato to sodišče, ne da bi napačno uporabilo pravo, iz te ugotovitve sklepalo na obstoj povezanosti obeh odstavkov novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom. Prehodno obdobje iz člena 6, drugi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom je namreč upravičeno le s sprejetjem dokončne ureditve, vzpostavljene s prvim odstavkom navedenega člena.
- 75 V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točkah 35 in 39 izpodbijane sodbe na podlagi tega pravilno sklepalo, da so sporne odločbe izvedbeni ukrepi za ureditev, ki je bila 1. januarja 2014 vzpostavljena s členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, in imajo neposredno pravno povezavo s to ureditvijo, tako da so bili Carreras Sequeros in drugi upravičeni uveljavljati ugovor nezakonitosti dokončne ureditve letnega dopusta, določene s členom 6, prvi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom.
- 76 Dodati je treba, da bi nasprotna razlaga, ki jo zagovarja Svet, pri preučitvi ugovora nezakonitosti ureditve letnega dopusta, določene od 1. januarja 2014, pripeljala do umetne ločitve zaključnega obdobja in prehodnih obdobj te ene in iste ureditve.
- 77 Drugi del prvega pritožbenega razloga glavne in nasprotne pritožbe Sveta je treba torej zavrniti kot neutemeljen ter zato tudi prvi pritožbeni razlog v celoti.

Prvi pritožbeni razlog Komisije in drugi pritožbeni razlog glavne in nasprotne pritožbe Sveta: napačna uporaba prava pri razlagi člena 31(2) Listine in Direktive 2003/88 ter pri ugotovitvi posega v pravico do plačanega letnega dopusta

- 78 Komisija in Svet v utemeljitev teh pritožbenih razlogov zoper presoje Splošnega sodišča iz točk od 61 do 97 izpodbijane sodbe v bistvu navajata štiri dele teh razlogov.

Prva dva dela: napačna uporaba prava v zvezi z možnostjo sklicevanja na direktive zoper institucije Unije in napačna opredelitev obsega pravice do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine v povezavi z Direktivo 2003/88

– *Trditve strank*

- 79 Svet s prvim delom Splošnemu sodišču očita, da je v točki 61 izpodbijane sodbe opredelilo tri primere, v katerih se je na direktivo, naslovljeno na države članice, mogoče sklicevati zoper institucije Unije, s čimer naj bi bilo kršeno načelo, v skladu s katerim tak akt tem institucijam v njihovih odnosih z njihovim osebjem ne more nalagati obveznosti, razen v zelo relativnem obsegu, ki izhaja iz točk 40 in 46 sodbe z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570).
- 80 Svet meni, da nobeden od treh primerov, ki jih je navedlo Splošno sodišče, ne upravičuje možnosti sklicevanja na Direktivo 2003/88 zoper institucije Unije. Poleg tega naj iz izpodbijane sodbe ne bi bilo jasno razvidno, kateri primer možnosti sklicevanja je Splošno sodišče nameravalo uporabiti v obravnavani zadevi, niti v kolikšni meri navedbe iz točke 61 navedene sodbe podpirajo njen izrek.

- 81 Komisija v odgovoru na nasprotno pritožbo Sveta meni, da je težko razumeti, ali je točka 61 izpodbijane sodbe podlaga za ugotovitve, v skladu s katerimi je Direktivo 2003/88 mogoče uveljavljati proti zakonodajalcu Unije in bi bilo treba člen 31(2) Listine razlagati glede na navedeno direktivo. Vendar, če bi Sodišče menilo, da se vsebinsko razlogovanje Splošnega sodišča opira na pogoje za možnost sklicevanja na direktive zoper institucije Unije, kakor so navedeni v točki 61 izpodbijane sodbe, Komisija pojasnjuje, da tako kot Svet izpodbija tudi to točko.
- 82 Komisija in Svet v drugem delu, ki se mu se pridružuje tudi Parlament, zatrjujeta, da zakonodajalca Unije, kot naj bi Splošno sodišče napačno menilo v točkah od 69 do 72 izpodbijane sodbe, ne more zavezovati celotna vsebina Direktive 2003/88 in da ta ne more biti vključena v primarno zakonodajo.
- 83 Po mnenju Komisije je namreč v skladu s sodno prakso Sodišča v okviru posrednega nadzora nad zakonitostjo določbe Kadrovskih predpisov v zvezi s pravico do letnega dopusta glede na člen 31(2) Listine mogoče upoštevati le vsebino člena 7 Direktive 2003/88 kot pravila minimalnega varstva, in ne vseh določb te direktive.
- 84 Svet dodaja, da je Splošno sodišče v obravnavani zadevi izkrivilo obseg člena 52(7) Listine z napačnim sklepom, ki naj bi pripeljal do tega, da se je zakonitost Uredbe št. 1023/2013, s katero je bil uveden nov člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, nadzirala glede na določbe Direktive 2003/88, s čimer naj bi bila zadnjenavedena v nasprotju s hierarhijo predpisov vključena v primarno zakonodajo.
- 85 Komisija in Svet menita, da je ta napačna uporaba prava še posebej očitna, saj je Splošno sodišče v točkah od 73 do 83 izpodbijane sodbe pripeljala do tega, da je preučilo zakonitost novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom glede na člena 14 in 23 Direktive 2003/88, čeprav naj teh določb ne bi bilo mogoče upoštevati. Komisija v zvezi s tem opozarja, da člen 336 PDEU zakonodajalcu Unije daje prav pristojnost za določitev pravil, ki se uporabljajo za delovna razmerja med osebjem institucij Unije in temi institucijami. Glede na to naj bi primarna zakonodaja tem institucijam dodelila pristojnost za določitev prava, ki se uporablja za njihovo osebje, ne da bi za zadnjenavedeno veljale druge določbe sekundarne zakonodaje.
- 86 Carreras Sequeros in drugi trdijo, da sta ta dva dela brezpredmetna in da vsekakor nista utemeljena.

– *Presoja Sodišča*

- 87 Splošno sodišče je, potem ko je v točki 60 izpodbijane sodbe opozorilo, da za določbe Direktive 2003/88 ni mogoče šteti, da institucijam Unije v odnosih z njihovim osebjem nalagajo obveznosti, v točki 61 navedene sodbe opredelilo tri primere, v katerih institucije ne more[jo] „izključiti možnosti uveljavljanja pravil ali načel, ki so določena v tej direktivi, zoper [njih]“.
- 88 Prvič, navedlo je, da je tako, če gre pri teh pravilih ali načelih „le za poseben izraz temeljnih pravil iz Pogodbe in splošnih načel, ki se za navedene institucije uporabljajo neposredno“. Drugič, ugotovilo je, da „bi bila lahko direktiva za institucijo zavezujoča, če naj bi ta na podlagi svoje organizacijske avtonomije in v okviru Kadrovskih predpisov izpolnjevala posebno obveznost, določeno z direktivo, ali če bi se splošen interni akt izrecno skliceval na ukrepe, ki jih je določil zakonodajalec Unije na podlagi pogodb“. Tretjič, nazadnje je menilo, da „morajo institucije [...] v skladu z dolžnostjo lojalnosti, ki jim je naložena, pri svojem ravnanju v vlogi delodajalca upoštevati zakonske določbe, sprejete na ravni Unije“.
- 89 Ne da bi bilo treba na splošno odločati o pravilnosti opredelitve treh različnih primerov možnosti sklicevanja na direktivo zoper institucijo Unije, ki jo je Splošno sodišče podalo v točki 61 izpodbijane sodbe, je treba najprej v zvezi z Direktivo 2003/88, ki se edina obravnava v tej zadevi, opozoriti, da je Splošno sodišče v točki 64 te sodbe zavrnilo trditev Carrerasa Sequerosa in drugih, da je člen 1e(2) Kadrovskih predpisov splošen interni akt, ki napotuje na to direktivo. Glede na to je Splošno sodišče,

kot je izrecno razvidno iz te točke 64, izključilo, da bi se Carreras Sequeros in drugi lahko sklicevali na člen 1e(2) Kadrovskih predpisov in navedeno direktivo, da bi posredno dosegli razglasitev neuporabe novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom.

- 90 Zato je treba trditev Sveta v delu, v katerem ta nasprotuje drugemu primeru, ki ga je Splošno sodišče navedlo v točki 61 izpodbijane sodbe, zavrniti kot brezpredmetno, saj s tem povezana presoja ne podpira izreka te sodbe.
- 91 Dalje, iz nobene obrazložitve izpodbijane sodbe ni razvidno, da bi Splošno sodišče uporabilo tretji primer, ki ga je opredelilo v točki 61 navedene sodbe in na katerega je opozorjeno v točki 88 te sodbe. Zato je trditev Sveta v delu, ki se nanaša na ta tretji primer, prav tako brezpredmetna.
- 92 Nazadnje, Splošno sodišče je prvi primer možnosti sklicevanja na Direktivo 2003/88 zoper institucijo Unije, opredeljen v točki 61 izpodbijane sodbe, v skladu s katerim je ta direktiva v celoti poseben izraz temeljnih pravil Pogodbe in splošnih načel, upoštevalo zlasti v točkah od 69 do 83 navedene sodbe.
- 93 Zadostuje pa navesti, da izrek izpodbijane sodbe ne temelji na ugotovitvah iz točk od 69 do 83 te sodbe, ampak na razlogih iz točk od 84 do 113 navedene sodbe, v katerih je Splošno sodišče ugotovilo obstoj neupravičenega posega v pravico do plačanega letnega dopusta Carrerasa Sequerosa in drugih, ki temelji na kršitvi narave in namena te pravice iz člena 31(2) Listine.
- 94 Prva dva dela prvega pritožbenega razloga Komisije in drugega pritožbenega razloga glavne in nasprotne pritožbe Sveta je treba torej zavrniti kot brezpredmetna.

Tretji del: napačna uporaba prava v zvezi z naravo in namenom pravice iz člena 31(2) Listine

– Trditve strank

- 95 Komisija in Svet zatrjujeta, da je trditev Splošnega sodišča iz točke 88 izpodbijane sodbe, da pravica do letnega dopusta iz člena 31(2) Listine spodbuja izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev delavcev, napačna.
- 96 Tak namen naj ne bi bil naveden v tem členu, katerega naslov naj bi se nanašal le na „[p]ošten[e] in pravičn[e] delovn[e] pogoj[e]“. Kot je bilo opozorjeno v sodni praksi Sodišča, navedeni v točki 84 izpodbijane sodbe, naj bi bil namen letnega dopusta po mnenju teh institucij uživati obdobje za sprostitev in razvedrilo.
- 97 Komisija dodaja, da cilj izboljšanja življenjskih razmer in delovnih pogojev zainteresiranih oseb prav tako ne izhaja iz razlage člena 31(2) Listine v povezavi z Direktivo 2003/88, kot je Splošno sodišče menilo v točki 70 izpodbijane sodbe. Vključitev določb Direktive 2003/88, ki niso določbe člena 7 te direktive, v vsebino pravice do letnega dopusta, zagotovljene s členom 31(2) Listine, naj namreč nikakor ne bi bila upravičena.
- 98 Tega naj ne bi spremenila niti sklicevanja na člena 151 in 153 PDEU v točki 85 izpodbijane sodbe, ki se sicer nanašata na cilje socialne politike Unije. Ti določbi naj v obravnavani zadevi ne bi bili upoštevni, ker naj bi šlo za združljivost zakonodajnega akta, sprejetega na podlagi člena 336 PDEU, s členom 31(2) Listine.
- 99 Nazadnje naj bi bila trditev Splošnega sodišča v točki 90 izpodbijane sodbe, da za zmanjšanje števila dni letnega dopusta, do katerega je prišlo z novim členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, ni mogoče šteti, da je v skladu z načelom o spodbujanju izboljšanja življenjskih razmer in delovnih pogojev zainteresiranih oseb, prav tako napačna iz dveh drugih razlogov.

- 100 Na eni strani Komisija meni, da iz nobene sodbe Sodišča ni razvidno, da izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev samo po sebi pomeni poseben izraz temeljnega pravila pogodb ali splošno načelo. Nasprotno, Sodišče naj bi v sodbi z dne 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla in drugi/Komisija (C-443/07 P, EU:C:2008:767, točki 60 in 99), priznalo, da kadar zakonodajalec ravna v skladu s členom 336 PDEU, se lahko pravice uradnikov spremenijo vsak trenutek, tudi če so spremenjene določbe manj ugodne od prejšnjih.
- 101 Na drugi strani naj po mnenju Sveta ne bi šlo za vprašanje, ali je zmanjšanje števila dni letnega dopusta združljivo z načelom izboljšanja življenjskih razmer in delovnih pogojev, temveč za vprašanje, ali število dni letnega dopusta, do katerega so upravičeni uradniki in uslužbenci Unije, vpliva na njihovo pravico do letnega dopusta, zdravje in socialno varnost.
- 102 Komisija in Svet pa menita, da je z novim členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom spoštovana bistvena vsebina pravice do plačanega letnega dopusta, kakor je zagotovljena s členom 31(2) Listine, ker število dni letnega dopusta, zakonsko določenega s tem novim členom 6, in sicer 24 dni od 1. januarja 2016, ostaja nad minimumom štirih tednov, to je 20 dni, ki je določen s členom 7 Direktive 2003/88. Takega zmanjšanja števila dni letnega dopusta naj v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče odločilo v točki 90 izpodbijane sodbe, ne bi bilo mogoče šteti za nezakonito.
- 103 Parlament tej analizi pritrjuje. Dodaja, da temeljna pravica do plačanega letnega dopusta ni kršena, ker imajo zadevni uradniki in uslužbenci zadostno število dni dopusta, v obravnavani zadevi več kot po minimalnih zahtevah, veljavnih v Uniji, tudi po tem, ko je zakonodajalec Unije spremenil Prilogo X h Kadrovskim predpisom.
- 104 Carreras Sequeros in drugi najprej trdijo, da zadevne institucije v okviru teh pritožb ne pojasnijo, zakaj bi morale njihove trditve pripeljati do razveljavitve izpodbijane sodbe. Tudi ob predpostavki, da namen člena 31(2) Listine ni spodbujanje izboljšanja življenjskih razmer in delovnih pogojev delavcev, naj namreč ne bi bilo sporno, da je namen tega člena izboljšanje varovanja zdravja in varnosti delavcev v smislu člena 153(1) PDEU.
- 105 Vendar naj bi Splošno sodišče razsodilo, da bi se v to glavno načelo socialnega prava Unije poseglo, če bi zakonodajalec Unije lahko precej skrajšal trajanje plačanega letnega dopusta, ne da bi dokazal, da je dejansko uravnoteženo pretehtal obstoječe interese. Zato je Splošno sodišče po mnenju Carrerasa Sequerosa in drugih pravilno odločilo, da omejitev pravice do plačanega letnega dopusta uslužbencev, ki delajo v tretjih državah, ni sorazmerna.
- 106 Carreras Sequeros in drugi dodajajo, da izpodbijana sodba spada v okvir sodne prakse Sodišča (sodba z dne 6. novembra 2018, Bauer in Willmeroth, C-569/16 in C-570/16, EU:C:2018:871, točke od 81 do 84), v skladu s katero imajo delavci pravico do plačanega letnega dopusta, katerega trajanje je treba progresivno usklajevati, in torej za izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev. Člena 31(2) Listine naj ne bi bilo mogoče razlagati drugače od načela, ki naj bi ga izražal.
- 107 Poleg tega naj bi institucije Unije iz izpodbijane sodbe napačno sklepale na domnevno „prepoved poslabšanja“, čeprav naj bi Splošno sodišče v točki 90 navedene sodbe izrecno razsodilo nasprotno. Iz te sodbe naj bi bilo namreč razvidno, da je edina omejitev, ki jo Splošno sodišče nalaga zakonodajalcu Unije, kadar ta namerava skrajšati trajanje letnega dopusta, da opravi vsaj uravnoteženo tehtanje obstoječih interesov.
- 108 Uvodne izjave Uredbe št. 1023/2013 po mnenju Carrerasa Sequerosa in drugih v obravnavani zadevi nikakor ne odražajo kakršnega koli upoštevanja posebne narave in namena temeljne pravice do plačanega letnega dopusta, tako da naj bi Splošno sodišče pravilno ugodilo njihovem ugovoru nezakonnosti. Poleg tega naj bi bila ta omejitev, naložena institucijam Unije, v skladu z obveznostjo obrazložitve iz člena 296 PDEU.

– Presoja Sodišča

- 109 Splošno sodišče je, kakor je razvidno iz točk od 84 do 97 izpodbijane sodbe, ugotovilo, da je zakonodajalec Unije s sprejetjem novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, ki uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretjih državah, znatno zmanjšuje število dni letnega dopusta, posegel v pravico do letnega dopusta, ki je varovana s členom 31(2) Listine, čeprav število dni letnega dopusta, določeno s tem novim členom 6, vsekakor ostaja višje od minimalnega trajanja letnega dopusta štirih tednov iz člena 7(1) Direktive 2003/88.
- 110 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da se na eni strani, kot je razvidno iz člena 51(1) Listine, določbe te listine uporabljajo zlasti za institucije Unije, ki morajo zato spoštovati v njej določene pravice. Na drugi strani mora zakonodajalec Unije, zlasti kadar na podlagi člena 336 PDEU oblikuje akt, kakršen so Kadrovski predpisi, spoštovati člen 31(2) Listine, ki ima v skladu s členom 6(1), prvi pododstavek, PEU, enako pravno veljavnost kot določbe Pogodb (sodba z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točki 39 in 58).
- 111 V skladu s členom 31(2) Listine je vsakemu delavcu zagotovljena pravica do plačanega letnega dopusta, ni pa natančno določeno trajanje tega dopusta (glej v tem smislu sodbi z dne 6. novembra 2018, Bauer in Willmeroth, C-569/16 in C-570/16, EU:C:2018:871, točka 85, in z dne 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, točka 74). Zato temeljna pravica do plačanega letnega dopusta iz te določbe Listine, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 64 sklepnih predlogov, vsaj glede trajanja tega dopusta zahteva podrobno normativno določitev.
- 112 V skladu s pojasnili k členu 31 Listine, ki jih je treba v skladu s členom 6(1), tretji pododstavek, PEU in členom 52(7) Listine upoštevati pri njeni razlagi, člen 31(2) Listine izhaja iz Direktive Sveta 93/104/ES z dne 23. novembra 1993 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 2, str. 197), ki je bila nadomeščena in kodificirana z Direktivo 2003/88 (glej v tem smislu sodbi z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točke 27, 28 in 39, in z dne 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, točki 52 in 53).
- 113 Glede na to pravica do plačanega letnega dopusta kot temeljno in zavezujoče načelo socialnega prava Unije, določena v členu 31(2) Listine, v skladu z istimi pojasnili izhaja iz različnih instrumentov, ki so jih bodisi države članice oblikovale na ravni Unije, kot je Listina Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev, bodisi so navedene države članice sodelovale v njihovem okviru ali so k njim pristopile, kot je Evropska socialna listina, katere pogodbenice so vse države članice, pri čemer sta oba instrumenta navedena v členu 151 PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točki 26 in 27, in z dne 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, točke od 70 do 73).
- 114 Natančneje, v pojasnilih k členu 31(2) Listine je opozorjeno, da ta določba temelji na členu 2 Evropske socialne listine in na točki 8 Listine Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev, ki določata pravico vseh delavcev do plačanega letnega dopusta, člen 2 Evropske socialne listine pa tak dopust zagotavlja v trajanju najmanj štirih tednov.
- 115 Tako iz pojasnil k členu 31(2) Listine izhaja, da sklicevanje v njih na Direktivo 2003/88 ne napotuje, kot je Splošno sodišče napačno menilo v točkah od 69 do 83 izpodbijane sodbe, na to celotno direktivo, katere predmet je poleg tega širši od pravic iz člena 31(2) Listine, ampak na določbe te direktive, ki odražajo in natančneje določajo temeljno pravico do plačanega letnega dopusta iz te določbe Listine. To v skladu s sodno prakso Sodišča velja v primeru člena 7(1) Direktive 2003/88, ki

- določa pravico do plačanega letnega dopusta vsaj štirih tednov (glej v tem smislu sodbi z dne 4. oktobra 2018, *Dicu*, C-12/17, EU:C:2018:799, točki 24 in 25, in z dne 13. decembra 2018, *Hein*, C-385/17, EU:C:2018:1018, točki 22 in 23).
- 116 V zvezi s tem, kot je potrjeno v členu 1e(2) Kadrovskih predpisov in kot to priznavajo institucije Unije v obravnavanih pritožbah, so minimalne zahteve iz člena 7(1) Direktive 2003/88 v delu, v katerem vsem delavcem zagotavljajo plačani letni dopust najmanj štirih tednov, sestavni del Kadrovskih predpisov in se morajo, če v teh predpisih ni ugodnejših določb, uporabljati za uradnike in uslužbence institucij Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točki 51 in 56).
- 117 Določba, kakršna je člen 7(1) Direktive 2003/88, ki v pravu Unije določa minimalno trajanje plačanega letnega dopusta, do katerega ima vsak delavec pravico, in ki je zato usklajena s trajanjem, določenim v členu 2 Evropske socialne listine, na katerem prav tako temelji temeljna pravica do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine, ne more sama po sebi posegati v to temeljno pravico. V členu 7(1) navedene direktive je namreč ta pravica le natančneje opredeljena.
- 118 Iz tega sledi, da za določbo prava Unije, ki delavcem tako kot novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom zagotavlja pravico do plačanega letnega dopusta v trajanju, ki je višje od minimalnega trajanja štirih tednov iz člena 7(1) Direktive 2003/88, ni mogoče šteti, da posega v temeljno pravico do plačanega letnega dopusta.
- 119 V zvezi s tem je treba poudariti, da je bilo v skladu z novim členom 6, drugi odstavek, Priloge X h Kadrovskim predpisom število dni plačanega letnega dopusta, dodeljeno uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretjih državah, 36 za leto 2014, na katero se nanašajo sporne odločbe, in 30 za leto 2015. Na podlagi prvega odstavka tega novega člena 6 je bilo to število od 1. januarja 2016 zmanjšano na 24, pri čemer pa je bilo pojasnjeno, da imajo ti uradniki in uslužbenci, kot je razvidno iz priloge k sklepu Komisije z dne 16. decembra 2013 v zvezi z dopusti, ki ga je ta institucija sprejela na podlagi ukrepa procesnega vodstva, ki ga je sprejelo Splošno sodišče, in v nasprotju s tem, kar je to odločilo v točki 109 izpodbijane sodbe, od tega datuma, tako kot drugi uradniki in uslužbenci Unije, pravico do uporabe člena 57 Kadrovskih predpisov, v skladu s katerim imajo uradniki poleg osnovne pravice do letnega dopusta pravico do dodatnih dni dopusta glede na naziv in starost, ki traja največ trideset delovnih dni v koledarskem letu [...].
- 120 Okoliščina, da so bili zadevni uradniki in uslužbenci od začetka veljavnosti novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom postopoma prikrajšani za določeno število dni plačanega letnega dopusta, nikakor ne spreminja ugotovitev iz točk 118 in 119 te sodbe, ker na podlagi tega novega člena 6 ohranijo plačani letni dopust, ki vsekakor presega obdobje, ki izhaja iz minimalnih zahtev člena 7(1) Direktive 2003/88.
- 121 Dodati je treba, da določba, kakršna je novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, s tem, da določa trajanje plačanega letnega dopusta, ki je daljše od minimalnih štirih tednov iz člena 7(1) Direktive 2003/88, zadosti dvojnemu namenu pravice do letnega odpusta, ki je v skladu s sodno prakso Sodišča delavcu omogočiti, da se spočije od izvajanja nalog, ki jih ima, in da ima na voljo obdobje za sprostitev in razvedrilo (glej zlasti sodbi z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točka 35, in z dne 6. novembra 2018, *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften*, C-684/16, EU:C:2018:874, točka 32).
- 122 Določitev takega trajanja plačanega letnega dopusta, ki presega minimalne zahteve iz člena 7(1) Direktive 2003/88, poleg tega prispeva k spoštovanju cilja iz člena 2 Evropske socialne listine, ki pa ga Splošno sodišče v obrazložitvi izpodbijane sodbe, zlasti v točki 87 te sodbe, ni upoštevalo.

- 123 Iz tega člena Evropske socialne listine namreč izhaja, da so se pogodbenice navedene listine dogovorile, da minimalno trajanje plačanega letnega dopusta štirih tednov omogoča „zagotavljanje učinkovitega uresničevanja pravice do pravičnih pogojev dela“.
- 124 Nazadnje, v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, je treba glede na točko 8 Listine Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev priznati, da je namen pravice do letnega dopusta iz člena 31(2) Listine, kot je Splošno sodišče ugotovilo v točki 88 izpodbijane sodbe, načeloma spodbujanje izboljšanja življenjskih razmer in delovnih pogojev delavcev.
- 125 Ta ugotovitev pa – v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče v bistvu menilo v točkah 89 in 90 izpodbijane sodbe – nikakor ne pomeni, da bi bilo treba določbo, ki to trajanje ohranja preko minimalnih zahtev iz člena 7(1) Direktive 2003/88, čeprav zmanjšuje število dni plačanega letnega dopusta, do katerega so bili zadevni delavci upravičeni na podlagi prejšnje določbe, šteti za nezdržljivo s takim ciljem, niti da bi bila poleg tega nezdržljiva s ciljem izboljšanja varovanja zdravja in varnosti delavcev, h kateremu neposredno pripomorejo te minimalne zahteve (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2013, preveritev sodbe Komisija/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, točka 44).
- 126 Iz tega sledi, da v nasprotju s tem, kar je odločilo Splošno sodišče, za določbo prava Unije, kakršna je novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, katere namen je natančno določiti trajanje letnega dopusta, do katerega morajo biti upravičeni uradniki in uslužbenci, ki delajo v tretjih državah, pri čemer jim vsekakor zagotavlja trajanje, daljše od minimalnih zahtev iz člena 7(1) Direktive 2003/88, ni mogoče šteti, da krši naravo in cilj temeljne pravice do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine.
- 127 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da Splošno sodišče ni moglo, ne da bi pri svoji presoji napačno uporabilo pravo, ugotoviti, da je zakonodajalec Unije s sprejetjem novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom posegel v temeljno pravico do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine, medtem ko trajanje, določeno s tem novim členom 6, plačanega letnega dopusta uradnikov in pogodbenih uslužbencev Unije, ki delajo v tretjih državah, vsekakor ostaja daljše od minimalnega obdobja štirih tednov iz člena 7(1) Direktive 2003/88.
- 128 V teh okoliščinah je treba tretjemu delu prvega pritožbenega razloga Komisije in drugega pritožbenega razloga glavne in nasprotne pritožbe Sveta ugoditi. Zato je treba izpodbijano sodbo razveljaviti, ne da bi bilo treba preučiti četrti del teh pritožbenih razlogov, niti drugih pritožbenih razlogov glavne pritožbe Komisije in Sveta ter njegove nasprotne pritožbe, ki se nanašajo na presojo Splošnega sodišča v zvezi z utemeljitvijo posega v pravico do letnega dopusta.

Tožba pred Splošnim sodiščem

- 129 V skladu s členom 61, prvi odstavek, drugi stavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko to v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.
- 130 V obravnavani zadevi, zlasti glede na okoliščino, da ničnostna tožba Carrerasa Sequerosa in drugih v zadevi T-518/16 temelji na razlogih, ki so bili predmet kontradiktorne razprave pred Splošnim sodiščem in torej preučitev ne potrebuje sprejetja nobenega dodatnega ukrepa procesnega vodstva ali dodatne preučitve spisa, Sodišče meni, da je treba dokončno odločiti o tej tožbi, ker stanje postopka to dovoljuje.
- 131 Ta tožba temelji na štirih tožbenih razlogih, ki se nanašajo na kršitev narave in namena pravice do letnega dopusta, splošnega načela enakega obravnavanja, načela varstva legitimnih pričakovanj oziroma pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja.

Prvi tožbeni razlog: kršitev posebne narave in namena pravice do letnega dopusta

- 132 Carreras Sequeros in drugi v bistvu trdijo, da je zakonodajalec Unije s sprejetjem novega člena 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom kršil posebno naravo in namen pravice do letnega dopusta.
- 133 V zvezi s tem pa je treba ugotoviti, da je treba iz razlogov, navedenih v točkah od 110 do 127 te sodbe, ta tožbeni razlog zavrni kot neutemeljen, ker s trajanjem plačanega letnega dopusta, določenim z novim členom 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, ki presega minimalne zahteve iz člena 7(1) Direktive 2003/88, namreč nista kršena narava in namen temeljne pravice Carrerasa Sequerosa in drugih do plačanega letnega dopusta iz člena 31(2) Listine.

Drugi tožbeni razlog: kršitev splošnega načela enakega obravnavanja

- 134 Carreras Sequeros in drugi na eni strani trdijo, da je z zmanjšanjem števila njihovih dni letnega dopusta kršeno načelo enakega obravnavanja, ker se z njim ne upošteva poseben položaj, v katerem se uradniki in uslužbenci, ki delajo v tretji državi, razlikujejo od osebja, ki dela v Uniji, in ki temelji predvsem na dejstvu, da za njih veljajo težje življenjske razmere, pogostejša redna mobilnost in potreba, da morajo imeti pogosto dve prebivališči, eno v kraju zaposlitve, in drugo, kjer imajo družino.
- 135 Na drugi strani trdijo, da zakonodajalec Unije – drugače kot za uradnike in uslužbence, ki delajo v Uniji – za uradnike in uslužbence, ki delajo v tretjih državah, ni določil možnosti, da bi bili glede na starost in naziv upravičeni do dodatnih dni letnega dopusta do največ 30 delovnih dni, kot je določeno v členu 57 Kadrovskih predpisov.
- 136 Komisija ob podpori Sveta in Parlamenta izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.
- 137 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo enakega obravnavanja, ki se uporablja v pravu javnih uslužbencev Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla in drugi/Komisija, C-443/07 P, EU:C:2008:767, točka 76), zahteva, da se primerljivi položaji ne smejo obravnavati različno in da se različni položaji ne smejo obravnavati enako, razen če tako obravnavanje ni objektivno upravičeno (glej v tem smislu sodbi z dne 11. septembra 2007, Lindorfer/Svet, C-227/04 P, EU:C:2007:490, točka 63, in z dne 15. aprila 2010, Gualtieri/Komisija, C-485/08 P, EU:C:2010:188, točka 70).
- 138 V obravnavani zadevi je treba glede trditev Carrerasa Sequerosa in drugih, navedenih v točki 134 te sodbe, navesti, da ne glede na druge prednosti, ki jih je izpostavila Komisija, ki so uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretji državi, v skladu s členi 5, 10 in 24 Priloge X h Kadrovskim predpisom zagotovljene v zvezi z nastanitvijo, posebnim nadomestilom za življenjske razmere oziroma dodatnim zdravstvenim zavarovanjem, je zakonodajalec Unije ob sprejetju reforme iz leta 2014 v korist teh uradnikov in teh uslužbencev, ob upoštevanju njihovega posebnega položaja, ohranil možnost, da na podlagi člena 8(1) in člena 9(2) Priloge X h Kadrovskim predpisom zaprosijo za poseben dopust za počitek do petnajst dni glede na težke življenjske razmere v kraju zaposlitve, ki se prišteva k pravicam do plačanega letnega dopusta, ki so uradniku ali uslužbencu Unije priznane s Kadrovskimi predpisi.
- 139 Trditev Carrerasa Sequerosa in drugih iz točke 135 te sodbe je treba zavrni iz razlogov, navedenih v točki 119 te sodbe.
- 140 Iz tega izhaja, da je treba drugi tožbeni razlog zavrni kot neutemeljen.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj

- 141 Carreras Sequeros in drugi zatrjujejo, da je število dni letnega dopusta, do katerega so bili upravičeni pred 1. januarjem 2014, bistvena in odločilna predpostavka njihovih delovnih pogojev. Poleg tega naj bi dolgo obdobje, v katerem so institucije Unije to število dni dopusta štele za nujno, pri njih vzbudilo legitimno pričakovanje glede možnosti usklajevanja njihovega poklicnega in zasebnega življenja v času njihove poklicne poti, zakonodajalec Unije pa naj tega pričakovanja ne bi izpolnil.
- 142 Komisija in intervenienta to trditev izpodbijajo.
- 143 V zvezi s tem je treba na eni strani spomniti, da pravna vez med uradniki in upravo temelji na kadrovskih predpisih in ni pogodbeno. Iz tega izhaja, da lahko zakonodajalec pravice in obveznosti uradnikov kadar koli spremeni (sodbi z dne 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla in drugi/Komisija, C-443/07 P, EU:C:2008:767, točka 60, in z dne 4. marca 2010, Angé Serrano in drugi/Parlament, C-496/08 P, EU:C:2010:116, točka 82).
- 144 Na drugi strani je treba opozoriti, da je pravica do sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj pogojena s tem, da so pristojni organi Unije zadevni osebi dali natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov (sodba z dne 14. junija 2016, Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, točka 77 in navedena sodna praksa).
- 145 Vendar pa – kot trdijo Komisija in intervenienta – ne da bi jim Carreras Sequeros in drugi glede tega nasprotovali, ti niso dokazali obstoja kakršnega koli zagotovila, ki bi jim ga dali pristojni organi Unije glede dejstva, da se člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom ne bo nikdar spremenil.
- 146 Iz tega sledi, da je treba tretji tožbeni razlog zavriniti kot neutemeljen.

Četrty tožbeni razlog: kršitev pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja

- 147 Carreras Sequeros in drugi trdijo, da jim novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom preprečuje, da bi med letnim dopustom ohranili družinske in socialne dejavnosti, kakršne so bile mogoče prej. V zvezi s tem navajajo primer enega od njih, ki dela v Pakistanu, prebivališče pa ima v Milanu (Italija), in ima nazadnje na voljo le šestnajst dni na leto za ohranjanje odnosa s svojimi hčerami, ki živijo v Atenah (Grčija) z njihovo mamo.
- 148 Carreras Sequeros in drugi menijo, da slabšanje njihovih delovnih pogojev, ki vpliva na njihovo zasebno in družinsko življenje, ni sorazmerno.
- 149 Komisija, s katere trditvami se strinjata Svet in Parlament, to trditev Carrerasa Sequerosa in drugih zavrača.
- 150 V zvezi s tem, ne da bi se bilo treba v obravnavani zadevi izreči o povezavi, ki so jo Carreras Sequeros in drugi želeli vzpostaviti med pravicami iz člena 7 oziroma člena 31(2) Listine, je treba navesti, da se novi člen 6 Priloge X h Kadrovskim predpisom, katerega ugovor nezakonnosti uveljavljajo Carreras Sequeros in drugi, nanaša izključno na število dni letnega dopusta, priznanega uradnikom in uslužbencem, ki delajo v tretjih državah.
- 151 Kot trdi Komisija, ki jo podpirata Svet in Parlament, ta novi člen 6 ne posega v splošne določbe, ki se uporabljajo za uradnike in uslužbenke, za katere veljajo Kadrovski predpisi, in se v njih upošteva zasebno in družinsko življenje zainteresirane osebe, kot so določbe glede izračuna letnih potnih stroškov in glede potovalnega časa.

- 152 Poleg tega se v drugih določbah Priloge X h Kadrovskim predpisom upoštevajo družinski položaj uradnikov in uslužbencev, ki delajo v tretjih državah. Tako se členi 18, od 20 do 22, 24 in 25 te priloge v zvezi s povračilom stroškov nastanitve in potnih stroškov, upoštevanjem stroškov selitve, dodatkom za začasno namestitvev oziroma z izplačili iz dodatnega zdravstvenega zavarovanja in zavarovanja v primeru nesreč, ki lahko nastanejo zunaj Unije, uporabljajo tako za te uradnike in te uslužbence kot tudi za njihovo družino ali osebe, ki jih ti vzdržujejo.
- 153 Nazadnje je treba glede primera iz točke 147 te sodbe, ki so ga Carreras Sequeros in drugi navedli v utemeljitev tega tožbenega razloga, opozoriti, da se presoja zakonitosti akta Unije glede na temeljne pravice nikakor ne more opirati na trditve, ki temeljijo na posledicah tega akta v posameznem primeru (glej v tem smislu sodbo z dne 14. oktobra 1999, Atlanta/Evropska skupnost, C-104/97 P, EU:C:1999:498, točka 43).
- 154 Zato je treba četrti tožbeni razlog prav tako zavrniti kot neutemeljen.
- 155 Ker nobenemu tožbenemu razlogu ni bilo ugodeno, je treba tožbo zavrniti.

Stroški

- 156 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena ali če je utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu.
- 157 V skladu s členom 138(1) navedenega poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 158 Ker v obravnavani zadevi Carreras Sequeros in drugi niso uspeli, Svet pa je predlagal, naj se jim naložijo stroški, se jim naloži plačilo stroškov Sveta, ki se nanašajo na ti pritožbi in na postopek pred Splošnim sodiščem. Ker je Komisija pred Splošnim sodiščem, in ne pred Sodiščem, predlagala, naj se Carrerasu Sequerosu in drugim naložijo stroški, jim je treba naložiti plačilo stroškov Komisije, ki se nanašajo na postopek pred Splošnim sodiščem, medtem ko mora Komisija kriti svoje stroške, ki se nanašajo na obravnavani pritožbi.
- 159 V skladu s členom 140(1) Poslovnika Sodišča, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se državam članicam in institucijam, ki so intervenirale v postopku, naloži plačilo svojih stroškov. Parlament kot intervenient v postopku pred Splošnim sodiščem, ki je sodeloval v postopku pred Sodiščem, mora torej kriti svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 4. decembra 2018, Carreras Sequeros in drugi/Komisija (T-518/16, EU:T:2018:873), se razveljavi.**
- 2. Tožba, ki so jo v zadevi T-518/16 vložili Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi in Marc Thieme Groen, se zavrne.**
- 3. Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi in Marc Thieme Groen poleg svojih stroškov krijejo stroške Sveta Evropske unije v okviru teh pritožb in postopka pred Splošnim sodiščem Evropske unije ter stroške Evropske komisije v okviru zadnjenavedenega postopka.**
- 4. Komisija krije svoje stroške, nastale v okviru teh pritožb.**
- 5. Evropski parlament krije svoje stroške.**

Podpisi